

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fil. Negyedévre. 3 kor. — fil.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fil. Negyedévre 4 kor. 50 fil.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Városi közgyűlés.

A mai városi közgyűlés kissé élénkebb volt már, mint a tegnapi. A guti erdő száz esztendő s magfái kemény diót termeltek a városatyáknak, olyannyira, hogy a feltörés-hez hozzá sem fogtak, hanem holnapra halasztották, hogy friss erővel kezdjenek hozzá, no meg hogy kialudják azt a sok szóbeszédet, ami elhangzott a szerencsétlen fák ügyében.

Puky Gyula főispán csöndesen hallgatta végig a fel-felesapó parázs-vitákat és csak mikor a surlódások léptek előtérbe, vette elő az ő ismert erélyét és mindkét félre nézve igazságosan véget vetett a dolognak. Simonffy polgármester persze nem volt olyan békülékeny hangulatban. Amikor egyik-másik ellenzéki érzelmű városatyja kissé tüzezebb hangon szónokolt a tanács eljárásáról, a jó öreg podeszta mindjárt a sarkára állt és különösen Juhász

Ignácznak mondta oda az ő igazságát.

Aztán öröm volt nézni, milyen fiatalos büszkeséggel mondotta, a mikor a nagykölesőnről való elszámolásra került a sor:

— No látják: itt van az elszámolás! Készen vagyunk vele.

A legnagyobb érdeklődést azonban mégis csak a guti magfák sorsa keltette. A vita csattanója volt a legjobb. Török Gábor erdőmester beszélt olyan hévvel, olyan szeretettel azokról a vén magfákról, erdőkről, fűről, cserjékről, mint huszár beszél az ő legszebb lováról.

Szeretné — ugymond — ha eladnák a magfákat, mert az államának álma valósul meg akkor. 20,000 koronát kap az erdősítés ezéljaira és akkor legalább csinál majd erdőt, új, fiatal, örökön élő erdőt a régi, az elhanyagolt helyére. Kissé elragadta a hév, de mindenki örömmel hallgatta ezt a szép beszédet, amibe belévegyült

a természet iránti végtelen rajongás és a költészet egyaránt.

A költészetet azonban ma, a közgyűlés harmadik napján a próza váltja fel. A magfák sorsán nem könnyen nyugszik meg a közgyűlés s még egy viharral át akar szántani felette.

Egyebekben alapos viták, hosszas eszmecsereiben intézik a bizottsági tagok városunk ügyét. És így van jól!

A városi közgyűlés.

2-ik nap.

— Saját tudósítónktól. —

Puky Gyula főispán elnök megnyitva az ülést üdvözi a tagokat, majd a tárgysorozat 27-ik pontjára kerül a sor, melyet Komlóssy Arthur főjegyző terjesztett elő.

Fűjér Ferencz dr. indítványa ez, a melyet a múlt év novemberébe terjesztett a bizottsági közgyűlés elé. Az indítványozvan, hogy a bizottsági tagok d. l. előtti eloglaltságuk miatt a közgyűléseket ezentúl délután tartásuk es hogy ne minden második hónapban, hanem h. vonként legyen rendes közgyűlés. A tanács határozati javaslata ebben az ügyben az indítvány azon részét mely a délutáni gyűlésezést tárgyalja,

A kegyelmes úr ötlete.

Irta: K. Simó Ferencz.

A kegyelmes ur valamelyik havas és zuzmarás télen lerándult a magyar fővárosba. A világtörténelem nélkülözni fogja azt a fontos adatot, hogy a kegyelmes ur miért rándult le: esküvő volt-e, vagy temetés, a miért nálunk jár? Elég az hozzá, hogy néhány napot itt töltött s valamelyik éjjel, kedélyes vacsora után a tanácsos urral, saját lábain sétált végig a fagyott hóval beborított utcákon. A kegyelmes ur vacsora után vidám és beszédes szokott lenni s tisztelői azt mondják róla, hogy ilyenkor csak úgy sziporkázik ragyogó szelleme.

A mint csendesesen sétáltak a Kálvintéren keresztül s a magas torony felett az ezüst színű téli hold vakító sugarat vetett a hóhérvárosra, a kegyelmes ur igazán pompás hangulatba jött. A tanácsos ur szintén ezerte semmiségét a fényes szellem mellett.

A szökőkút körül nagy tömeg megfagyott hó állott, melybe a gyermekek kutyahót ástak, a mint azt már a gyermeknép szokta az első hó születése óta. A mint a hold sugara a hótömegre esett, igazán úgy nézett ki a kivájt hó, mint valami jég-házikó.

A kegyelmes ur, mint mondani szokták, viális ember volt, lehajolt s benézett a kutyahóba.

— Hiszen ez pompás — kiáltott fel — itt olyan meleg van, mintha fűtenének. Hopp! Ötletem van!

— És az, kegyelmes ur?

— Ezt az eszmét a hadseregben fel fogjuk használni.

Masnap a kegyelmes ur Bécsben utazott vissza s a kiváló eszmét magával vitte. A miniszterium legtehetségesebb tagja járt estenként a kegyelmes urhoz, ki eszméje kivitelén határozottan fáradozhatatlan tevékenységgel dolgozott. Annnyira, hogy egy rövid hét letorgása alatt a legmagasabb kormánytól pécésétes levél érkezett az egyik magyar felvidéki hadtestparancsnoksághoz.

A kis vidéki város helyőrsége nyugodtan aludt, meg lévén győződve, hogy a minden-roszok csárja nem fogja éppen ma éjjel megindítani hadseregét a kis város ellen. Ojakúnt rut zivataros télihar dühöngött, amilyent csak a hegyek között ismernek. Az inspekziós tiszt, hadnagy ur Vrablik, derék szöke szász fiu, a folyosón összehuzta már köpenyét, felsőhajtván:

Szászországi Uristen, ha most riadót fuvatna valami nagyfejt.

S hogy bekövetkezzék az áldás, ebben a pillanatban a vihart tulharsogva felzendült a kürtön a riadó. Átkozódva zavarták ki a káplárok a legényeket az ágyaikból, öltözött gyorsasággal készültek fel a zászok — egy szó nem hallatszott. Csak legfeljebb egy-egy elfojtott átok.

Negyedóra mulva a zászlóalj indulásra készen állott. Senki nem is sejtette, hogy mi történt. A tisztek maguk sem voltak a helyzettel tisztában.

E pillanatban sürgönynyel kezében, megjelent az őrnagy. Bosszus és álmos volt szeriölött. Nagyokat kiabált s azután a kapitánynak mondott valamit, még egy párt kiabált s aztán elindultak. Minden legény kapott a felszereléshez egy ádot, mire a jókedvű főhadnagy ur Nagy, megjegyezte:

— Leeyen mivel sirt ázni, ha valamelyiktek felfordul.

Fáklyavilág mellett vonultak előre. A kapitányon kívül senki sem tudta, miért és hova mennek. Jó órai gyaloglás után a kapitány mogorván odaszólt a főhadnagynak:

— Mit gondolsz, van itt elég hó?

A főhadnagy végig nézett a hóval borított völgyön, nem értette a kérdést s mondá:

— Nekem elég, köszönöm.

a tanács pártolja de a havonta tartandó közgyűlést soknak talála s a július és augusztus szüneti hónapok kivételével javasolja, hogy a közgyűlések száma 7-re emeltesék.

Degenfeld József gróf szól elölnek az ügyhöz. Elfogadja — ugymond — a közgyűlések számának szaporítására vonatkozó indítványt, de a délutáni közgyűlések nem alkalmasak sem komoly, sem higgadt tanácskozásra.

Fejér Ferencz dr. válaszol Degenfeld gróf felszólalására. Melegen üdvözlí — ugymond — a tanács javaslatát, mert lényegesen tartja, hogy július és augusztusban a közgyűléseket melőzzék. — Degenfeld gróf bizottsági tag felszólalását illetőleg azt feleli, hogy a gróf aggodalmait csak irázisnak tekinti. A tanács alapos indokolásához azonban egy lényeges kiegészítést fűz. A városi tisztviselők délelőtt nagyon is elvannak foglalva és a mikor leginkább fordíthatnák időjüket a munkára, akkor kell nekik közgyűlésezni. (Helyeslés.) Csodálja — ugymond, hogy épen a volt főispán beszél a délutáni gyűlések ellen, holott épen ő akadályozta a délutánt s így nem is tudhatja, milyen az. Ezen kívül még valami felől akar fvilágosítást kérni. Ugy tudja, hogy mindenütt szokás a városházára kitűzői a városi lobogót, a mikor a törvényhatóság közgyűlést tart. Debreczen városában is illelenék, ha közgyűlés alkalmával kitűznék a város színeit.

— Néha gyászlobogót is kilehetne tűzni, szolt közbe valaki, mire csöndes derűtség támadt.

Jóna Dániel a délelőtti, **Balkányi Miklós** a délutáni gyűléseket pártolva szoltak röviden az ügyhöz, majd

Komlóssy Arthur főjegyző állt fel szólásra. Mindentl e foglalkozás, — ugymond — nagyobkára a delölötre koncentráldók. Debreczen város közönsége pedig hozzá van szokva, hogy délelött keresse fel a városházát ügyes-bajos dolgaiban és a közhivatalnak kötelessége a közönségnek rendelkezésre állni. A délelötti közgyűlések miatt ezt természetesen nem cselekedheti, hiszen itt van valamennyi főtisztviselő, pénztárnok, számvévo, mert nemcsak kötelességük, de illő is, hogy itt legyenek. A vidéki városok legöbbsje délután tart közgyűlést, tehát nem érti: miért ne lehetne ezt

Debreczenben is keresztülvinni? 15 évvel ezelött már csaknem keresztül ment ez indítvány, de akkor magasabb tekintetökből visszavontak. Ez általános óhajítás, kéri a tanács javaslatát elfogadni. (Élénk helyeslés.)

Szentessy János: Nem pártolja — ugymond — a délutáni közgyűlés eszméjét. Kezdödjék inkább reggel 8 órakor, hogy délre befejezhessek legalább. (Ohó!)

Simonffy Imre polgármester a délelötti ülésök mellett nyilatkozik. Megkérdi egyuttal, hogy melyik zászlót tűzesse ki, a nemzetit, vagy a városit? (Általános derűtség.)

Kovács József is hozzászól az ügyhöz. Az egyháznál — ugymond — mindig délután tartják hétközuapokon a gyűléseket, de nem tapasztalta, mintha a gyűlésen nem higgadtan tárgyalnának. Ki meri azt mondani, hogy a presbyterium nem higgadtan tárgyal?

Degenfeld József gróf tiltakozik az ellen, hogy olyasmit adjanak az szájába, a mit nem mondott. A tapasztalatait ezen a téren nem a közgyűléseken, hanem más gyűléseken szerette, amikor delután nyilt alkalma elnökölni. Nem monta ő azt, hogy délután gyengébbek az elmék, de azt tapasztalta, hogy tárgyalni délután olyan komolyan, higgadtan, mint délelött: nem lehet.

Puky Gyula főispán, elnök már a teljes tanácsülésben kifejette — ugymond — nézetét ebben az ügyben. Ó a délutáni közgyűlés mellett foglal állást. (Éljenzés) Bár ő szívesen áll a közgyűlés szolgálatára bármikor.

Az itteni bevett szokások ugy tartják, hogy 12 és fél 1 órakor ebédel a polgárság. Nem akarja feltételezni senkiről, hogy azért akarják felhasználni a délelötti időt, hogy az ügyeket gyorsan letá gyaljak.

Juhász Ignác: Micsoda leczeke ez a multra!

Szavazásra bocsátják a kérdést. Nagy többséggel a délutáni közgyűléseket és azoknak évente 7-re való emelését fogadja el a közgyűlés.

A bizottsági tagok szaporítása.

Kovács József és társai indítványai következik, melyben a törvényhatósági bizottságok számát a népszámlálás eredményének másábau indítványozzák szaporítását.

Vecsey Imre tb. főjegyző felolvassa az indítványt, amely szerint 300 bizottsági tag illeti meg. Az indítványban hang uyozzák, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy minden 250 lakos után egy bizottsági tagot számítva, azok száma 300 ra emeltesék. A városi tanács határozati javaslatában az indítványt elfogadja es pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

A tanács javaslatát egyhangulag elfogadták.

Juhász Ignác, figyelmezteti a közgyűlést, hogy ha a tagok száma 102-vel megszorodik, a tanácssterem — a mely így is aránylag kicsiny — szüknek fog bizonyulni. Azt hiszi, alkalmat kellene adni a bizottsági tagoknak, hogy kényelmesen ülhessenek és jegyezhessenek.

Puky Gyula főispán azt javasolja, hogy az indítvány a tanácshoz terjesztessék és a márcziusi közgyűlésen tárgyalja majd a közgyűlés.

A pénzek ellenörzése.

Egy némely szerencsétlen esetből és a mások baján okulva, a városi tanács elhatározta, hogy a pénzértékek szállításának ezentul óvatosságból kellő intézkedéseket fog tenni. A pénzeket ezután két hajdu és egy bizottsági tag viszi az adóhivatalba. Erre a czelra egy 12 tagból álló bizottságot választottak, akik koronként felügyeletet gyakorolnak a pénzzállításoknak.

Fumagalli Károly hagyományá.

Néh. Fumagalli Károly, aki 1897-ben halt el, az önkéntes tűzoltó egyletnek 296 koronát hagyományozott arra a czelra, hogy a megsebesult tűzoltók családjit gyámolítsák belöle. A közgyűlés a hagyományozó alapító levélben lévő kérelemnek, hogy az alapítványt a város házipénztára kezelje: elfogadta; hagyományozó emlékét jegyzőkönyvében megörökíti.

Az állatorvosi állások ügye.

A második állatorvosi állás beszüntetését tudvalevölég **Steiner Jakab** megfelebelezte. A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát és a megszüntetett állást államosítás utján betöltendönek mondta ki.

A városi vagyon leltár.

Vecsey Imre t. b. főjegyző bemutatja Debreczen városi vagyon leltárát egy törzskönyvet, továbbá a vagyon leltár kezelésére vonatkozó szabályrendelet is.

A városi tanács azt javasolja, hogy a közgyűlés vegye tudomásul a leltár elkészültét és a bemutatott szabályrendeletet, adja ki egy szakbizottságnak, amely azt kinyomassa és sokszorosítva a közgyűlés elé terjeszse.

Kovács József nem fogadja el a határozati javaslatot. A „tudomásul vételben“ az is benne van, hogy a tartalmát is elfogadja a közgyűlés. Indítványozza, hogy a közgyűlés ne vegyen semmi egyebet tudomásul, minthogy a leltár végre-valahára elkészült, részletes tárgyalás alá pedig egy legközelebb meghatározott időben vegye a közgyűlés.

Roncsik Lajos főszámvévo elfogadja a **Kovács József** indítványát.

Abrahám László t. főügyész, azt mondja, hogy a tudomásul vételben még nincs benne, hogy mindenben elfogadja a közgyűlés. Kéri általánosságban elfogadni.

Vecsey Imre előadó elfogadja **Kovács József** indítványát a maga egészében és a márcziusi közgyűlésen elé fogja terjeszteni részle es fülvizsgálás czéljából.

Bakonyi Samu dr. szolt még az ügyhöz, mire a közgyűlés a határozati javaslatot így módosítva elfogadja

— De az e ész zászlóaljnak?

— Söt egy egész brigadnak!

A kapitány mogorván vállat vont s a tisztelnök kiadta a rendeletet.

A hóból kunyhókat kell készíteni. Minden négy ember egyet. Ha kész van, a zászlóalj bevonul s reggelig bennök pihen. A tisztök elképedve néztek a kapitányra ki csendesesen hozzá tette:

— A kegyelmes ur találta fel. Ki kell próbálni!

A tisztök kiadták a századoknak a parancsot. Lassu morgás hailatszott, de pár méltóságos altiszti kézmozdulat rendet csinált.

Térdig éró hóban kezdtek a legények dolgozni.

A meredt ujjakkal alig lehetett a durva ásót fogni. S a mi fő, senki sem tudta, hogy hogy is lehet akkora kunyhókat csinálni. Végre nagy vergődés urán ugy, ahogy elkészültök a kunyhók. Bevonulni s reggelig pihenés A föld nedves volt még, az oldalokról le-lehu lott egy-egy hódarab. Itt is, ott is az elégedetlenség moraja hallatszott. A kapitány érdes, durva hangja végig zugott a havas térségen:

— A ki egy szót mer szólni, kiköttem három órára.

Az egész zászlóalj bevonult a kegyel-

mes ur kunyhóiba. A tisztök dideregve sétáltak fel és alá, beszélni nem volt kelvük ugy éreztek, mintha mindegyikük részére lenne valami rettentő embri botlásnak.

Az egyik főhadnagy egyszerre kitört:

— Eh, nem birom nézni ezt az ember kinzást.

A kapitány mogorván szolt hozzá:

— Talán irnok lesz az adóhivatalnál...

Azután ismét jártak le és fel

Nagy nehezen megviradt. A zászlóalj ugy vonult haza, mint valami tönkrevert sereg. A legénység fele alig birt lépni, sápadt és zöld volt valamennyi.

Harmadnapra a zászlóalj orvos ezt mondja egy ebéd után az egyik löhadnagynak:

— Ha még egy katona beteg lesz, — külön házakat kell bérelnünk kórháznak. Nyolc- van ember fekszik súlyos betegen.

Egy hét mulva pedig ment Bécs felé a jelentés:

A találmány nagyzerüen bevált.

S nem sokára a tanácsos ur a katonai kaszinóban felolvasát tartott a kegyelmes ur kunyhóiról, melyeket a humanizmus sugallta szellem megnyilatkozásának nevezt...

A városi nagy kölcsön.

Vecsey Imre t. b. főjegyző felolvassa *Roncsik Lajos* főszámvevőnek a városi nagy-kölcsönről való elszámolását. A tanács javaslata az, hogy vegye tudomásul a közgyűlés betervezett elszámolást és adja ki a jogügyi felügyelő bizottságnak és annak a véleményezésére el terjessze a tanács a márcziusi közgyűlés elé.

Simonffy Imre kir. tan. polgármester áll fel és pár szóban azt adja tudtára a közgyűlésnek, hogy ime itt áll készen az elszámolás, a miért olyan sokat sürgették a tanácsot.

Kiss Albert: A vagyonleltár és a házipénztár kimutatása — ugymond — továbbá az ös bizottság jelentése egyszerre kerüljön tárgyalás alá a márcziusi közgyűlésen, mert ez a három teljesen összefüggő egészet képez.

Aczél Géza főmérnök azt hiszi, fizikai lehetetlenség a márcziusi közgyűlésig olyan pontos és lelkiismeretes felülvizsgálatot teljesíteni, mint amilyet az ügy megkíván.

Roncsik Lajos óhajta, hogy igenis a márcziusi közgyűlés elé terjesztessenek. (Helyeslés.)

Kiss Albert ezt az ügyet egy rendkívüli, áprilisban tartandó közgyűlés elé kell terjeszteni.

A közgyűlés tudomásul veszi a kimutatás elkészültét és megbizta a tanácsot, hogy az ös bizottság jelentésével együtt a legközelebbi közgyűlés elé terjessze.

A guti magfák eladása.

Király Gyula tanácsnok a guti magfák sokszor meghányatott ügyét referálja el a közgyűlésnek, mintegy 40—50 percet véve igénybe az egyes iratok felolvasásával.

Elsőnek

Juhász Ignác szól a tárgyhöz. Hosszabb beszédben oda konkludál, hogy a tanács nem járt el szabályszerűen, mert a földmivelési miniszternek azon rendeletét, hogy a legszélesebb körben tagye közé a hirdetést, elmulasztotta. Három helybeli és egy fővárosi lapban tette csak közé az árverési hirdetést és ez nem elég arra, hogy a venni szándékozók megfelelő versenyt fejthessenek ki. Egy 300.000 koronára becsült birtok így került csak abba a stádiumba, hogy 210.000 koronáért nyerje el valaki.

Abrahám László t. főügyész, majd *Simonffy Imre* polgármester szólott a dologhoz.

— Ha *Juhász Ignác* ur olyan szépen írta volna meg az apellációját, mint a milyen szépen dikciózott, nem is szólna semmit. A törvénytelenességgel, visszaéléssel vádolja *Juhász* a tanácsot. Az ilyen tanácsot el kellene kergetni! Ne legyen durva, goromba senki, mert aki ezt teszi az nem művelt ember. (Nagy zaj.) Ő mindig ellenezte a guti fák eladását és ellenzi most is. (Helyeslés.)

Juhász Ignác személyes kérdésben kér szót. Most már — ugymond — nem tudja, mit csináljon. (Leülni, leülni! kiáltások.) Azt mondják, hogy nagyon erősek voltak a kifejezései. Tessék megjegyezni, polgármester ur, régen vagyok bizottsági tag, de még senkinek a személyét egy szóval sem érintettem. (Ugy van.) Tessék levonni a következtetést...

Puky Gyula elnök (közbeszól): Méltóztassanak a tárgyalást higgadtan folytatni, mert a vitát személyes térére vinni nem engedem. (Éljen, éljen.)

Juhász Ignác: Hova méltóztatik ezt adreszálni? (Kiáltások: rendre utasítani!)

Komlóssy Arthur: Mindenüvé.

Juhász Ignác: Személyes felszólalását azzal végzi, hogy tudomásul veszi a polgár-

mester szavait és kijelenti, hogy nem fogja hasonlólóval viszonzni.

Horváth István azt fejtegeti, hogy a guti fák nem időszerű most eladni. Ő akkor sem adná el, ha még annyit ígérnének érte.

Jóna Dániel nem akar azzal bibelődni — ugymond, — hogy jogosan jart-e el a tanács, hanem azt akarja, hogy beszéljünk arról, hogy a guti magfák ára behozza-e azt a kárt, amit a kivágás és a kiszállítás okoz?

L. Nagy Bálint: Tessék kimenni — ugymond — a gutra, de önök csak feszítenek. Minden fának meg van már a koronája, a napszúrás érte valamennyit. (Eláll, eláll.) (Szavazzunk, szavazzunk.)

Roncsik Lajos főszámvevő minthogy a házipénztár jelenlegi helyzete megkívánja, a magfák eladását kéri.

Bakonyi Samu dr: A lelkiismeretét nem tudja megnyugtani — ugymond — mert az elhangzott beszédek nem voltak elegendők arra. Hosszabban kritizálja *Abrahám* főügyész eljárását és parázs kis vita fejlődik belőle.

Szántó Győző: Ő is hozzászól — ugymond — mert valamint *Bakonyi* é, úgy az ő lelkiismerete is megkívánja és hogy elmondja véleményét.

Wolffka Nándor püspök: Csak röviden.

Szántó Győző ennél fogva röviden beszél, majd *Márton Imre* szólal fel: Azt mondja, hogy vegyék jegyzőkönyvbe, hogy ő 210 ezer koronát ajánl fel a guti magfákért és magával hozta a 22 ezer korona értékű kauciót. (Éljenzés.)

Ezután *Török Gábor* erdőmester, mint szakértő mondott hosszabb beszédet, amelyben kifejti, hogy a guti fák eladása az erdősítés előnyére szolgálna csak.

Az idő előrehaladottsága folytán *Puky Gyula* elnök, az ülést d. u. 1 órakor felfüggesztette és így szavazásra csak ma kerül a sor, és pedig névszerűen, mert két iven is kérelmezték azt.

A mai folytatolagos közgyűlés 9 órakor veszi kezdetét, a midőn *Roncsik Lajos* lesz az első szónok.

ORSZÁGGYÜLÉS.**— A képviselőház ülése. —**

A Ház megcsappant érdeklődés mellett folytatta a költségvetés általános tárgyalását. *Minor Apponyi Albert* gróf az ülést megnyitotta, alig volt negyven honatya a teremben. Elsőnek a Kossuth párti

Gróf Benyovszky Sándor bírálta a költségvetést. — A gazdasági válság nálunk sokkal intenzívebb, mint a külföldön, mert nálunk a kormány éveken át mit sem tett annak ellensúlyozására. Csak most a tizenkettedik órában gondol a kormány orvoslásra. Ilyenkor pedig már nagyon nehéz sikerrel cselekedni. Itt már csak az önálló vámterület segíthetne, ezt pedig a kormány nem akarja. Szólv ezután foglalkozik a földmivelő nép nyomorával, melyet példákkal illusztrál. A birtokos osztály, mely a haza államfenntartó ténvezője, rendkívül el van adósodva. Ezt valahogyan fel kell segíteni. A költségvetést nem fogadja el és csatlakozik *Kossuth* határozati javaslatához.

Benyovszky, a ki egy teljes órán át vette igénybe a Ház türelmét, beszéd végén párhívei megéljeneztek. Utána a kormány-párti

Papp József vette védelmébe a kormány költségvetését.

Papp román nemzetiségi képviselő beszéde folyamán azt a kijelentést tette, hogy a kormány jól teszi, ha a magyar állam

ellen izgató hazafiatal románok ellen drákói rendszabályokat hoz.

Krasznay Ferencz: Nem magával a költségvetéssel, hanem a kormány politikájával akar foglalkozni. Olyan portról szól, mely nem kötötte le magát egyes érdekeknek, de az egész nemzet javára cselekszik. Magyarország feladata az, hogy oda álljon a kulturállamok sorába. Az ország 48-ban beállott a népképviselői államok sorába. Az edlgi kormányzati rendszer nem valósította meg a kulturállam vezetésének feladatát. (Ugy van! a baloldalon) Nem valósította meg azért, mert hozzácsatolta egy nagyobb hatalomhoz, melylyel nem képes versenyezni. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Deák Ferencz 1867-ben ugyan csak bizalmatlan volt az osztrák politikához és ha majd egy történetíró ismertetni fogja e kort, nem az 1867-et veszi alapul, hanem azt, hogy 1875-ben alakult egy kormány, mely behozta az udvari politikát. (Ugy van! balról.) Ennek a természetellenes szövetségnek szülötte a mai kormány és a mai rendszer.

Míg más államok fejlődtek, mi csak taposó malomba jártunk! (Helyeslés a szélső balon.) Ausztria, mint egy középkori lovag, a maga vasöltönyében küzd még mindig, elzárkózik a friss levegőtől és a külügyet egészen zárt ajtók mögött intézik. Az uralkodók többé nem mecenások sehol, hanem munkatársai a nemzeti kulturának. (Ugy van! a szélsőbalon) Bécsben azonban ez nem így van. Ott az összmonarchia ideájának 3 oszlopot emelnek. Ha minisztereket neveznek ki, így utasítják őket: C-ináljatok otthon nálatok bármit, mi azzal nem törődünk, de ne merjetez megmukkanni az összmonarchia ideája ellen.

Az Ausztriával való szövetség korcszülött lett (Ugy van! Ugy van! a szélsőbalon.) Bent az országban a hagyományos osztrák politika terjeszkedett s elnyomta a szabad közéletet. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Ezután bírálja a pénzügyminiszter tetteit. A bürokrácia terjedése fordított arányban áll a közszabadság eszméjével. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Közbeküldések:

— Elég baj! Nem kellene!

Krasznay: A kormánynak semmi érintkezése a néppel. A vidéki kisvárosok ma már nem egyebek, mint egy-egy hivatalok. Oda jutottunk, hogy milliók lelkét ma már nem tölti be egyéb, mint a felekezeti harc és gyűlötség. Ez mind a kormányzati rendszer eredménye, (Helyeslés a szélsőbalon.) A kormánynál a szókultusz divik. Ma az ellenzék úgy áll a kormánnyal szemben, mint a görög atléták. A liberálisizmussal ma már dicsekedni nem lehet. Szerinte nem az államot kell kiépíteni, de az egységes magyar nemzetet. (Zajos helyeslések a szélsőbalon.)

A nép a közigazgatás keretében ma csupán kihágási akta. Majt áttér a szociálpolitika fejtegetésére, reámutatva, miként kellene a kormánynak ezzel szemben állást foglalni. Bírálta tárgyává teszi a mezőgazdasági viszonyokat. A vámpolitika egy új adót teremtett meg, mely nagyon súlyos. — Elhitették a magyar néppel, hogy a bona termelésre van predestinálva.

Utál Németország helyes gazdasági politikájára. Kérdi a miniszterelnököt, elkészítette-e már az önálló vámterületről szóló törvényeket: Ő úgy tudja, hogy egy hetűt sem készítettek el. Mindezekért bizalmatlansággal viseltetik a kormány és működése iránt s a javaslatot nem fogadja el, hanem csatlakozik a *Kossuth*-párt határozati javaslatához. (Hosszantartó zajos helyeslés a szélsőbalon és taps.)

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Bíró Ármin csődügye. Ilyen czímen irtunk tegnap arról a hét esztendeig húzó bünyügről, melyet család bukás miatt indítottak Bíró Ármin debreceni kereskedő és felesége, valamint Bíró Frida ellen, utóbbi kettőt bünpártolás czímén. A debreczeni kir. törvényszék Szeőke István dr. elnöke alatt ma folytatta a főtárgyalást. A mai napon az öt vádpont utolsó pontját tárgyalta a törvényszék, mely a fizetésképtelenség tudatában történt újabb adósságok animálására vonatkozott. Ezután a vád- és védbeszéd következett. Bálint Zsigmond kir. alügyész védbeszéde után Bíró Ármin maga mondta el védbeszédét. A törvényszék első rendű vádlott: Bíró Ármin 8 napi fogházra ítélte, mert nem család bukásban, csupán vétkes bukásban marasztalta el. Bíró Árminét, valamint Bíró Fridát a bünyügről vádja alól felmentette. Az elítélt, val mint az ügyész felbevezelt az ítélet ellen.

§ A kápolaai mandátum. (Távirat.) Ma a kápolaai kerület választása foglalkoztatta a Kuriát. A kerületnek dr. Samassa János szabadelvű párti, az egri érsekség jószágigazgatójának a fia lett a képviselője, miután a független-égi-párt jelöltjével, Kállay Emánuellel szemben több mint 600 szótöbbséget kapott. A kisebbségben maradt párt azonban petícióval támadta meg a választást, azt panaszoíva, hogy a kormánypart részén hallatlan módon folyt a vesztgetés és etetés-ítatás. A mai tárgyalást Paiss Andor kuriai tanácselnök vezette.

A kérvényező függetlenségi jogi képviselője, dr. Nagy Peter miskolci ügyvéd, miután a szólás joga reá került, nem kevesebb, mint 1178 szavazatot kifogásolt, illetőleg kért érvényteleníteni. Apróra elmondta, miként szerezte meg Samassa részére a mandátumot. Az atyja behívta a választókat magához az egri érseki pldotába, például az egerszalóki választóknak az uradalom területén lévő ut megnyitását ígerte, de klátásba helyezte, hogy ingyen-legelőt is fognak kapni.

— Azt nem tudom — mondotta — megkapták-e már a legelőt, de az határozottan bizonyos, hogy a mikor Egerből hazamentek a szalókiak, már nyitva volt az ut.

Erdőtelek 51 választóját a Samassa párt bevítte a választás előtti napon Kápolnára, ott bezárták őket — egy juhakolba s miután másnap etették meg itatták őket, leszavaztatták a jelöltre. Felsorolja névszerint úgy az egerszalókiakat, mint az erdőtelkieket.

Elnök: Le vannak írva községenki az illetők az ellenfél részére?

— Igen.

— Ugy időkimelés okából jó lenne, ha nem méltóztatnék mind az 1178 nevet felolvasni.

— Kérem. Tehát benyujtom a kéreses lisztákat.

A kérvényezők képviselője a többi érvénytelenségi okokat adta még elő s végül a választást megsemmisíteni kérte.

Ezután a választásvédő tette meg előterjesztését. A kuria az ítéletet holnap hirdeti ki.

§ Jövőheti bünyügi főtárgyalások. Február hó 3-án, hétfőn: Kéki Sándor és társa ellen hatóság elleni erőszak büntettségért, Fodor Sára ellen, sikkasztás vétsége miatt. Ugyanaznap még vádtanácsülés. Február hó 4-én, kedden: Gecse Mátyás ellen, súlyos testi sértés büntettségért, Varga László ellen, erőszakosság büntetése. Juhász Sándor ellen, gondatlanságból okozott emberölésért Február hó 5-én szerdán: Végvári Antal s társa ellen, nyilvános rágalmozás vétsége. Holstein Méliusz s társa ellen, súlyos testi sértés büntetése. Bar Márán s társa ellen, lopás büntetése miatt. Február hó 6-án csütörtökön: Volosinovszky György s társai ellen lopás büntetése, Kemény Emil ellen hivatalból üldözendő becsületsértés vétsége, Csizmadia József ellen lopás büntetése miatt. Február 7-én pénteken Zsom József ellen súlyos testi sértés vétsége, Tóth Juliánna ellen lopás büntetése, Weisz Zsigmond ellen lopás büntetése. — Ugyanaznap még ítélethirdetések. — Febr. 8-án szombaton felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalása.

UJDONSÁGOK.

*** A nőegylet vigestéje.** A debreczeni jótékony nőegylet február 5-ikén tartandó vigestéjére már szétküldtek a meghívók. Az eddigi előjелеkből ítélve, ez a mulatság az idei rövid farsang legkedélyesebb és leglátogatottabb mulatsága lesz. Nemcsak városunk nagy közönsége érdeklődik a vigeste iránt, hanem a vidék is, honnan özönnél érkeznek a tudakozó levelek. A nőegylet fáradhatatlan elnöke Veressné Szathmáry Teréz asszony minden csütörtökön maga köré gyűjti a választmány tagjait, kikkel a legfigyelmesebben megbeszéli a vigeste részleteit. Az Arany Bika szálló dísztermében pompás, jellegzetes sátorokat állított fel a nőegylet és ezen sátorokban a nőegyleti tagok és erre felkért hölgyek fognak árulni. A nőegylet főczélja az, hogy ezen vigeste az árváinak és szegényeinek jövedelmet hozzon, de gondoskodott arról is, hogy úgy az ételek, mint az italok olcsó árban szolgáltatassanak fel. Ne féljen tehát senki attól, hogy a vigeste sokba kerülő mulatság lesz, mert a nőegylet arra törekszik, hogy minden vendég jogos óhajait lehetőleg teljesíthesse. Az egyes sátorokban bizonyára épp oly vig hangulat lesz, mint az elmúlt tél vigestéjén, melyre még most is édes emlékekkel gondolnak azok, kik abban résztvettek. A választmány gondoskodott pompás zenéről, melynek gondot feljött dallamj mellett bizonyára vigan fognak mutatni a fiatalabbak. Mi azt hisszük, hogy aki csak teheti, ott lesz ezen a mulatságon nemcsak azért, mert itt egy pár órára elfeledi gondjait, hanem azért is, hogy gyarapítsa annak a jótékony egyletnek pénztárát, melynek vezetősége, választmánya és tagjai szeretettel veszik körül az árvákat, felkeresik jószágos szívükkel a szegényeket, istipolják az özvegyeket és a sors nehéz csapása alatt a földig lerokkadt lelkeket. Áldja meg is őket a szegények Istene s buzgó, emberszeretettől áthatott munkájuk jutalmát találják fel a vigestére sereglők sokaságában.

*** Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: A legmélyebb fájdalom lecsújító érzetével tudatjuk feledhetetlen jó feleségem, anyánk, nagyanyánk, testvér és sógornőnek, néhai Áron Manoné szül. Basch Saroltának folyó hó 30-án reggel fél 8 órakor, életének 76-ik, boldog házasságának 50-ik évében, tüdőgyulladásban történt csendes elhanytát. Kedves halottunk földi részei február hó 1-én, délután fél 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Széchenyi-utca 22-ik számú háztól a róm. kath. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat és ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Az engesztelő szent miseáldozat pedig febr. 4-én reggeli 9 órakor, a róm. kath. templomban fog az egrek Urának bemutatattani. Debreczen, 1902 jan. 30. Áron Manó mint férj, Áron Miksa mint sógor. Gyermekei és unokái: Szidónia férjével Tódeskó Vilmosmal és gyermekeivel; Gyula, gyermekeivel; Viktória férjével Ujházi Sándorral és gyermekeivel; Jenő; Ilka férjével Pusztai Sándorral és gyermekeivel; Manó. Özv. Sándor Ernőné, özv. Kanitz Dávidné mint testvérek és a többi rokonság nevében is. A temetést Dankó M. tem. int. rendezi.

*** Matinee az angol klubban.** Debreczen város egyik előkelő társas köre, a Széll Farkas táblai tanácselnök elnöke alatt álló Angolklub vasárnap, február 2-ikán, a kör Simonffy-utcai helyiségében d. e. 11 órakor matineét rendez. Az ez alkalomból ki'ocsátott meghívókat már szétküldte az elnökség és amint az alábbi műsorból ki'ünik, nem kevésbé érdekes és kedves mulatságban lesz része a közönségnek. A vasárnapi matiné műsora a következő: 1. Megnyitó beszéd, tartja Mr. Macanley. 2. Liszt-Verdi phantásie, melodráma, szavalja mrs. Verlin. 3. Költemény: szavalja Miss Ellen Roman. 4. Fűredy tanár hegedű játéka. 5. Költemények, írta és felolvassa Szebenyei József.

*** A külügyminiszter intelme a magyar munkásokhoz.** A külügyminiszter arról értesítette a magyar belügyminisztert, hogy a németországi gazdasági és kereskedelmi pangás folytán annyira rosszabbodtak a kereseti viszonyok, hogy például csak Münchenben tízezer munkátalan van, eunélfogva ajánlatos, hogy a magyar munkás ne vándoroljon ki Bjorországba. A belügyminiszter utasította a törvényhatóságokat, hogy alkalmas módon világosítsa föl a magyar munkást, hogy ne menjen Münchenbe munkát keresni.

*** Varju bácsi büne.** Vakmerő rablógylkossági merénlet történt — mint nekünk írják — kedden reggel Kuzmikon. Olcsai Ferencz odavaló lakos kedden reggel a fiával elment hazulról kocsin fátfordani. Ezt látta a szomszédja Varju Illés, a ki nagyon irigyelte Olcsaitól azt a 300 forintot, a mit Olcsai párnappal ezelőtt kapott két eladott ökörért. Varju folyton szemmel kísérte Olcsaiak házáat s úgy kilencz óra után látta, hogy Olcsainé is eltávozik hazulról, s maga után bezárta az utczaajtót, a miből azt következtette, hogy Olcsainé nem tér vissza rögtön. Varju ezt az alkalmat felhasználva, átmászott a kert kerítésén s bement Olcsaiék lakásukba, ott a ládában elhelyezett 300 forintot megtalálta és távozni akart. E közben haza ért Olcsainak 10 éves kis leánya az iskolából. A kis leány, minthogy az utczaajtót zárva találta, a kerítésen keresztül mászott be az udvarba. A mint a konyhaajtóhoz ért, akkor indult kifelé

Varju a szobából, a ki mikor a kis leányt meglátta, berántotta a szobába s ott egy mozártörővassal többször fejbe ütötte. A kis leány eszméletét veszve elesett. Varju azt hitte, hogy a kis leány meghalt, sietve távozott azon az úton, a melyen jött. Nemsokára azután megjött Olcsainé is, a ki a kis leányt véresen találta a szobában. Az ös-szefutott szomszédok l-mosták a kis leány véres fejét, a ki ezután magához tért s elmondta, hogy a „Varju bácsi“ ütötte le. Olcsainé csakhamar rájött, hogy a háromszáz forintja hiányzik, jelenést tett az előjáróságnál, mely Varjut elfogatta s nála az elrabolt pénzt is megtalálták. A leverte kis leány sérülése súlyos ugyan, de valószínűleg életben marad.

*** A kisvasut áldozata.** A debreczeni képviselőválasztás alkalmával szerencsétlenül járt egy fiatal leány: Pettermann Julia. A forrongó tömeg között akart a helyivasutra felszállni, de a tömeg letaszította. A leány lába a kisvasut kereke alá került, amely egészen átgázolt rajta. A kisvasut elrobogása s a tömeg oszlása után vették észre a vérében eszméletlenül fekvő leányt, kocsira tették és kivitték a köz-kórházba. Négy hónapig feküdt a szegény leány a köz-kórházban. Most már annyira jobban lett, hogy tegnap már elhagyhatta a köz-kórházat. A szegény leányért bejöttek hozzátartozói s könnyek között vitték haza Szoboszlóra.

*** Az ingyen kenyér.** A városháza udvarát napról-napra megtöltik a mindinkább szaporodó nyomorgók. Tegnap 864 adag kenyeret osztottak ki közöttük. Ez a szám azt jelenti, hogy a kenyérsztás megkezdésétől fogva, napról-napra szaporodik azok száma, a kik a jótéteményekre vannak utalva. Mindennap 20—30-al emelkedik a kiosztott adag kenyerek száma és csak annak köszönhető, hogy az intézményt fentartatja a bizottság, hogy a közönség, áhatva e nemes cél láttára, eddigelé nem tapasztalt lelkesedéssel juttatja a filléreit az ingyen kenyérsztás céljaira. A tegnapi kiosztásnál Geiger Simon, Györfly Aladár és Gyémánt Samu urak segítettek, a mainál pedig Gyarmathy János, Hanke Lajos és Harangi László segítettek.

*** Névszerinti szavazás-é vagy titkos szavazás?** Ez a kérdés foglalkoztatja most a város atyákat az „Arany bika“ szálloda, a „Dobos pavillon“ és a „Leveles csárdá“-nak 10 évre bérbeadása ügyében. Vannak ugyanis sokan, a kik úgy gondolkoznak, hogy miután a fentebbi vállalatokra pályázó három üzletember: Hauer Bertalan, Németh András és Milöcker Lajos, teljesen egyforma ajánlatot tett, t. i. mindegyik 36.000 korona évi bérösszeget ígért, voltaképpen csakis a személyi bizalomról, a személyek iránti hajlandóságról lehet szó, hogy melyik iránt viseltetik nagyobb bizalommal a közgyűlés többsége? mert vagyoni garancia mindegyiknél megvan, mihelyest a 36.000 korona óvadékot letette és egy jó csomó pénz befektet a bérletbe. Anyagi felelősségről a közgyűlési tagokat illetőleg itt szó sem lehet, mert hiszen még olyat

sohasem halottunk, hogy ha a városnak valamelyik bérlője megbukott, vagy fizetése képtelenné lett, azért akár a tanácsot, akár a közgyűlést vonták volna felelősségre. Arra való a biztosíték, meg a bérletből kimozdítás, hogy a város kárt ne szenvedjen. Épen ezért, mivel a törvény és a szabályok azt mondják, hogy ha személyek választásáról és személyi kérdéssről van szó, titkos szavazást kell elrendeltetni, mi azt tartjuk leghelyesebbnek, ha ezt a Bika bérbeadást titkos szavazással döntik el, mert akkor tűnik ki igazán, hogy melyik pályázó mellett nyilvánul a valódi bizalom, mivelhogy senkise befolyásolhatja a szavazót akaratanak szabad nyilvánításában. Azt gondoljuk tehát leghelyesebbnek, ha a közgyűlés tagjai titkos szavazást kérnének és úgy döntsön. Irja fel mindegyik közgyűlési tag azon nevet, kit a három pályázó közül bérlőnek óhajt. Egyébiránt úgy tudjuk, hogy a tanács maga is titkos szavazással hozta ki a többséget, tehát ugyancsak így kell döntenie a közgyűlésnek is. Győzzön a legjobb.

*** Dutyi a bunda miatt.** Kerek János hely- és foglalkozás nélküli csavargó gondolt nagyot és merészet s alig gondolta végig tervét, azonnal hozzálátott a kiviteléhez. Ollaállított Vaji Mihály gubás mester elé s kezdte próbálgatni a melegszerű gubákat, hogy melyik illik jobban csontos vállára. Sok válogatás után végre megalkudott egyre. Pénz azonban nem volt nála, hanem azt mondta, hogy jöjjön vele, a gazdája majd kifizeti. Vajó ráállott és nyomban utnak indultak. Utközben betértek egy kocsmába, ahol Kerek János egyszerűen kerekét oldott. Tegnap elfogták a lovasrendőrök, de már a guba nem volt birtokában, mert eladta. A tolvaj csavargót a rendőrség lezárta.

*** Dr. Bacsoni Lajos temetése.** A debreczeni jogakadémia elhalt kitűnő tanárát, Bacsoni Lajos drt. tegnap délelőtt 10 órakor temették el a halottat megillető pompával. A temetésen a főiskola tanári testülete, az akadémia ifjusága és a diákság nagy számban s díszes közönség jelent meg, hogy utolsó ujárja kísérje a jogakadémia egy elvülhetlen érdemeket szerzett tanárát. Megjelent továbbá Degenfeld József főgondnok is és több előkelő városi notabilitás. A főiskolai énekkar gyászadala után Mitrovics Gyula ref. lelkész mondott megható imát az elhunyt tanár koporsójánál, majd a Kossuth-utcai temetőbe vitték Bacsoni Lajos holttestét örök nyugalomra.

*** Utczai butorozott szoba** külön beárattal kerestetik február 5-re, esetleg azonnali elfoglalásra.

*** Hol szórakozzunk vasárnap és általában?** Vasárnap este e hó 2-án, a katonazenekar új műsorral hangversenyt rendez a Dréher sörcsarnok télikert éttermében. Óriási választék különféle inyencz ételekből, frissen csapolt korona-sör, a la pilseni a nap minden órájában kapható. Söt színház után friss sört csakis Mársusnál kaphatunk.

*** Elveszett.** Csütörtökön este a színházból jövet elveszett egy lánczó-tartó selyemzacska a benne lévő kis gyöngyház-lánczó egy pár keztyű és selyemzsebkendővel. Az e tárgyak megtalálóját kéretik, hogy a Békés Lajos Piac-utczai üzletébe beadni sziveskedjék, hol illő jutalomban részesül.

*** Igyunk szónsavval** teltott obasi ártézi forrásvíz, vagyisza, legjobb, leg-egészségesebb, legüdübb ital. Ládákban azhoz szállítva féltüzerenként 4 fillér, szónsav nélküli ivóvíz más ol üveges üvegenként 8 fillér. Kapható min tenütt. Főrakár Piac, 7.

SZÍNHÁZ.

Nevezetes kastály. — A Bisson-társaság kitűnő vigjátékát tegnap este is szép számu, intelligens közönség nézte végig. A mulattató, finom vigjáték egész estén át a legjobb hangulatban tartotta a közönséget és Komjáthy művészi játékka sem tévesztette el a hatást. Kevés ilyen jó szerep jut egy-egy színésznek osztályrészül. Az egész darabot ő viszi és a második felvonásban ki sem megy a színpadról. A tiszta, szép nyelvezetű társalgási szerep nem csekély fáradsággal jár és annál nagyobb Komjáthy érdeme, mert mindezt könnyedén leküzdötte és kifogástalan alakítást nyújtott a Claude szerepében. Sziklay az öreg Columbiut, e rajongó Roussau-ereklyegyűjtőt személyesítette a nála megszokott kitűnő humorral. Kiss Irén bájos teremtés volt mindenképen, valamint Szabó Irma is elragadó kedves volt a Genéve szerepében. Takács Mariska ellenben hidegen hagyta a közönséget és nem tudott a helyzet magaslatára emelkedni. (Sz—i.)

Katalin. Magyar szerzők új operettjének a Kata innak előadására készül már hetek óta a társulat énekes személyzete. Az operette, mely a Népszínházban szokatlan sikert aratott és rövid idő alatt megéri a jubiláris előadás nem mindennapi dícsőségét, mint értesülünk, fényes kiállításban kerül színre és a bemutató előadáson valószínűleg jelen lesznek a szerzők: dr. Béli Izor és Fejér Jenő, akik kilátásba helyezték lejövetelüket.

Műsorváltozás. A páholy című bohózat mára hirdetett előadása Szathmáry Árpád betegsége miatt elmarad s helyette a *Svihákok* című operett kerül színre.

TÁVIRATOK.

Beültött operette.

Arad, január 31. Az aradi színügyi bizottság mai ülésén rendkívül heves vitát keltett a Magyar színház egyik műsor darabjának a „Veszta szüzek“-nek ügye. Az aradi színházban is előadták a darabot s annak erkölestelen, szemérmetlen mivolta általános megbotrányozást keltett. A színügyi bizottságban szavazás alá bocsátották, hogy vajon műsoron tartható-e a darab vagy nem? A szavazatok száma egyenlő volt s így az elnöklő főispán döntött oly értelemben, hogy az operettet nem szabad többé az aradi színházban előadni.

A szalkai petitió.

Budapest, január 31. A curia tanácsa a szalkai mandátumra vonatkozó petitió ügyében elrendelte a közelebbi vizsgálatot.

Sándor szerb király nyilatkozik.

Budapest, január 31. Most, hogy az egész világsajtó a szerb trónöröklés kérdésével foglalkozik, rendkívül érdekes az a nyilatkozat, melyet Sándor király egy párisi hírlapíró előtt tett.

— Trónomat karddal kezemben fogom megvédelmezni bárki ellen — mondotta a király — s e tekintetben hadseregemre minden körülmények között számíthatok.

Daga királyné, ki szintén jelen volt az interview alkalmával, ezzel toldotta meg a király nyilatkozatát:

— Mig a király huszonöt évvel idősebb nem lett, nem teszek le a reményről, hogy gyermekem szülessen.

Beragasztott arczkép.

Budapest, január 31. Az egyetemi körben az ifjuság fekete papírral beragasztotta Vázsonyi Vilmosnak az arczképét, mely az egyetemi bizottság többi tagjainak arczképei sorában van kifüggesztve.

Gyilkosság a fővárosban.

Budapest, január 31. Cséry Lajos fővárosi vállalkozó szemétkihordó telepén ma meggyilkolva találták a vállalat egyik kocsisát Frick Jánost. A vizsgálatot természetesen azonnal megindították, de eddig semmi pozitív adat sincs a gyilkos kilétére vonatkozólag. A gyanu a meggyilkolt kocsis két lakója ellen irányul, kiket Frick tegnap kidobott a lakásból.

A sáskajárás és spanyol krízis.

Madrid, január 31. A kamara 142 szavazattal 34 ellenében elvetette azt az indítványt, hogy a pénzügyminiszternek szavazzon bizalmatlanságot, mert a Spanyolország déli részét fenyegető sáskajárás ellen való intézkedésekre nem kérte a szükséges hitelt.

A búr háború.

London, január 31. A Daily Telegraph jelenti Ermelóból, hogy Bruce Hamilton tábornok 27-én elfoglalt egy búr tábornok s elfogott 70 embert.

Éhenhalt család.

— Saját tudósítónktól. —

Szomorú felfedezésre jutottak a napokban — mint nekünk írják — a szentlőrinczi kavicsbánya lakói. A bányában ugyanis állandó munkások vannak alkalmazva, akik ott is laknak. Két hónappal

ezelőtt több munkásnak beszüntették a munkáját, részben a rossz időjárás, részben pedig a felhalmozódott készlet miatt. De megengedték nekik, hogy addig, míg a munka esetleg megindul, vagy más munkát kaphatnak, lakásaikat megtarthatják.

Ezek között volt Pancza Antal munkás is, a kinek felesége és két apró gyermeke volt.

Pancza hiába járt munka után, nem kapott sehol, lassankint eladogattak mindent, a mijök volt s a mult szombaton már csak az az egy pár krajczárjuk volt, a mit a munkástársak adtak össze nekik. Pancza ekkor azt mondta, hogy családjával elmegy egy pár napra s addig a kis szobának nevezett lyukat bezárják. Vasárnap már tényleg zárva találták Panczáék putrijukat, de senki sem sejtette, hogy mi történt odabent. Panczáék magukra zárták belülről az ajtót és ki sem mozdultak onnan.

Tegnapelőtt a munkásfelügyelő felnyitatta az ajtót s a mint a piszkos, sötét lyukba beléptek, Panczát a feleségével és két gyermekével halva találták. Az előhívott orvos megállapította, hogy az egész család éhenhalt. Egy cédulát találtak a halottak mellett, a melyre Pancza azt írta, hogy kolduki szégyenlette, inkább éhenhalt a családjával együtt, mivel kenyerét munkával nem tudta megkeresni. A négy halottat a munkások füléreiből temették el.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Az egyetemi ifjuság és a tüntetések.** (Éjjeli express tudósítás.) A budapesti egyetem rektora azon tüntetések alkalmából, melyek az utóbbi napokban a fővárosban lefolytak s a melyekben az egyetemi ifjuság is részt vett, a következő hirdetményben adja tudtára az ifjuságnak, hogy jövőben tartózkodják a tüntetésekben való részvételtől:

Az egyetemi ifjuság nagy része tanul és dolgozik. De sajnálattal látom, hogy akadnak egyesek, akik egyetemi jogaikról és kötelességeikről megfeledkezve, utcái tüntetésekben szerepelnek s meghurcoltatásnak teszik ki az egyetemet.

Komolyan figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a rend és csend fenntartására az állami hatóság erélyes intézkedéseket tesz, figyelmeztetem továbbá az egyetemi tanács elhatározására, mely szerint a tudomására jutó minden egyes esetben teljes szigorral fog érvényesíteni az egyetem fegyelmi büntető hatalma.

A királyi magyar tudományos egyetem rektora:

Dr. Vécsey Tamás,
udvari tanácsos.

× **Tibád Antal betegsége.** (Éjjeli express tudósítás.) Tibád Antal, a kiról tegnap megirtuk, hogy szélhűdés érte, még mindig eszméletlenül fekszik császárfürdői lakásán. A betegnek igen heves fájdalmak lehetnek, mert bal kezével gyakrabban a fejéhez kap s ilyenkor nagyot sóhajt. Állapotát kezelőorvosa igen reménytelennek tartja.

× Titokzatos holttestek.

(Éjjeli express tudósítás.) Tököl határában a Duna a napokban két ismeretlen egyén tetemét vetette partra. Mindketten minden valószínűség szerint önszántukból mentek a halálba. Az egyik tetem 40—45 évesnek látszó férfiú, a ki 10—14 napja, hogy meghalt. Balkarjába német betűkből L. B. van tetoválva s a betük között s a betük között vasmacska látszik. A másik halott 20—24 éves nő. Azt a viz felismerhetlenné mosta. Haja teljesen levált. Ruházata zöld színű szoknya és ugyanilyen derék.

× **Eltűnt életunt.** (Éjjeli express tudósítás.) Kovács Margit szatmári születésű 21 éves hajadon nő nagy szomorúságot okozott szüleinek, a kik a Nagyfuvaros-utca 27. számú házában laknak. A leány napokkal ezelőtt elhagyta szüleit s aztán azt írta nekik, hogy elemészti magát.

Gyermekek a jég alatt.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő eset történt e napokban a Ferencz-csatornán, ahol négy iskolás gyermek került a jég alá s ott lelte halálát. A szerencsétlenségről az alábbi tudósítást kaptuk:

Szerdán délután néhány sztapári iskolás fiu elment a Ferencz-csatornára korcsolyázni. A csatorna egy darabon be is volt fagyva s különösen a széleken elég erős volt a jég.

A gyermekek itt kezdtek korcsolyázni s egymást hajtva futottak végig a part közelében a sima jégen. Futás közben nem vették észre, hogy egy helyen ki van szedve a jég, hol a víz színét csak az ujonnan fagyott vékony jégréteg borította. A gyermekek neki rohantak a vékony jégnek s hatan a jég alá szakadtak. Azután valamennyien felmerültek és a vékony jégrétegbe akartak kapaszkodni, de az ismét letört alattuk.

Csupán két fiúnak sikerült a keményebb jégréteget elérni. Nem messze a veszedelem színhelyétől jégvágók dolgoztak, ezek meghallották a kiáltásokat s csákyák segélyével kibuzták a két megdermett fiut, kiket így sikerült megmenteni a veszedelemtől, de a többi odaveszett.

FARSANGI NAPTÁR.

— Mikor mulat Debreczen? —

Február 1-én. Bohóc-estély.
" 2-án. Iparos-Kör bálja.
" 5-én. Nőegylet vigestélye.
" 6-án. Vasuti altisztek bálja.
" 6-án. Városi-dalegylet dalestélye.
" 8-án. Jogász és Tisztviselő-Kör táncestélye.
" 8-án. Stern József és Testvére kefégyár személyzetének táncvigalma a Margit dísztermében.
" 15-én. Filler-Egylet teaestélye.

A büntársak.

— Regény. —

Irta: *Tham Gyula.*

Az öreg Alfonz közelebb lépett Jeánhoz.

— Hiszen ez az asszony akkor az én és az Ilon kisasszony élete ellen tört.

— Természetesen.

— Hallatlan gazság!

— Azt akarta, hogy a levéltár új ajtáján kilépjenek és a mélységbe zuhanjanak. Rettenetes ott a mélység. Biztos halál és még csak nem is tudott volna róla senki semmit. Az a büns lelkű asszony előttem azzal érvelt, hogy büns nem leszek, mert hiszen nem én dobom őket a mélységbe. Ők maguk rohannak bele. Ők maguk a hibások!

Mikor ezeket Jeán elmondta, a macroisi gróf szólalt meg.

— És tudják önök, hogy ezek után mit teszünk?

— Feljelentést Malvin ellen — szólott a montilloni gróf.

— Nem!

— Hát?... —

— Egyszerűen elmegyünk a kastélyba, mondá a macroisi gróf.

— Hogyan értsük ezt?

— Ugy, hogy Jeán Ionnal és Alfonzal elmegy a kastélyba és bemutatja őket Malvinnak.

— És... és...

— És ott leszünk mi is... Amikor Malvin az irattár új ajtáját megnyitja Ilon előtt, Ilon természetesen nem mozdul, de megmozdulunk s váratlanul megjelenünk mi mindannyian és elfoglaljuk jogos helyünket s kiűzzük a kastélyból a bitórlót.

Valamennyien helyeselték s mindannyioknak tetszett a terv. Addig is azonban, amíg erre került a sor, boldogsággal élvezték a viszontlátás örömeit.

— Folyt. köv. —

A tenger fia.

— Regény. —

Angol eredetiből fordította:

Szabonyi József.

(Folyt.)

A lecke könnyebb lett volna, ha a fedélzet nem lett volna úgy megrakva mint volt; hanem úgy látszott, hogy mindenek akad helye, kivéve az embereket. Elöl a horgony hevert, hosszú drót kötéllével, melyet egy széles motórára gombalyítottak föl, a lánczok, a kenderből való kötelek és mi egymás, valamennyi igen kellemetlen átjáró-utat képezve. A nagy hordók, a kályha csöve, a kosarak, a létrák és más száz kisebb-nagyobb szerszám hevert hátul. Leghátul a kereszttrudak, a főlejáró és a „kamasz“ foglalták el mind a helyet, amelyt a szivattyúk és teknők szabadon hagytak. Aztán a csónakok helyei, melyeket karika-reteszekkel erősítettek a negyed fedélhez; majd a ház dézsákkal és régi-módi edényekkel körülrakva és végül a hatvan lábnyi főárbocza.

Tom Platt természetesen nem bírta az evezőket kivonni a dologból, hanem mellettük tartva bele-bele kotyogott, hogy mint volt, hogy volt minden az öreg Ohion.

— Ne figyelj arra, amit mond. Rám hallgass, ártatlanság. Ez a bárka nem az Ohio, Tom Platt és összezavarod vele a gyereket.

— Elrontod az egész életére, ha így kezeled vele a tanítást, könyörgött Tom Platt. Tanítsd meg először egy pár dologra. A vitorlázás művészet, Harvey, mint ahogy meg is mutatnám neked, ha most az öreg —

— Tudjuk, vágott közbe Long Jack. Agyon beszélnéd a szegény gyerek gyöngéjét. Hallgass Tom Platt! No most mindazután, amit mondtam, hogy huznád fel az első vitorlát Harvey? Csak lassan, gondolkozva felelj.

— Azt behuznám, mondá Harvey szélmentnek mutatva.

— Mit? Az éjszaki Atlanti Óceánt?

— Nem, a kereszttrudat. Aztán hátra csusztatnám a kötelet, amit mutattál —

— Van az a módja, vágott bele Tom Platt.

— Hallgass! kiáltott rá Long Jack. Most tanul csak és még nincs tisztában a nevekkel. Folytasd Harvey.

— Az a vitorla-zsineg. Oda bogoznám a kötelet a vitorla-zsineghez és aztán leereszteném.

— Leeresztenéd? Gyerek! A vitorlát leeresztenéd? mondta Tom Platt remegve.

— Nem. Leereszteném a kötelet, a csucson lévő, folytatta Harvey.

— Tedd rá a kezdet, mondá Long Jack.

Harvey szótfogadott, aztán folytatta: — Leereszteném egészen a kereszt rudig. Aztán felkötém úgy, amint mondtad, aztán felhuznám ismét a csucsig.

— Elfelejtetted beletűzni a szegecset, de majd idővel azt is megtanulod. Minden kötélnél meg van a maga rendeltetése, mert máskülönben nem cipelné egy hajó sem. Figyelsz rám? Dollárokat és

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma szombaton „B“ bérletben:

A Svihákok.

Vig operette három felvonásban.

Holnap vasárnap, két előadás; délután 3 órakor: **Szép Heléna**, este 7 és fél órakor: **Az Igmaadi kis pap**

1 kiló konyhai főző alma 12 krajczár,

1 kiló asztali csemege-alma 24 kr.,

1 kiló tironi bőr kormos alma 44 kr.,

1 kiló különleges batul alma 56 kr.,

Carfiol darabja 15 — 16 és 18 kr.,

1 liter mènesi Siller bor 35 kr.,

1 liter kitünő magyarádi 0 bor 40 kr.,

Finom csemege-szőlő és vajonczi körte napi

árakon kapható:

Váray József kereskedésében,

Piacz-utca, Városi-bérlház.

NYILTÉR. *)

A Papp Testvérek férfi-szabó cég munkásaira vonatkozó névtelen levél íróját míg meg nem nevezi magát és nem igazolja az ő rágalmait, jellemtelen gazembernek nyilvánítjuk.

A Papp Testvérek cég
műhely-munkásai.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Kónya László

6rás Debreczen, Kossuth-utca

Városház-épület,

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelő szelid berendezésű

óra üzletét és órajavító
műhelyét.

Mindennemű órák javítását és átalakítását gyorsan és jutányos árak mellett.

Régi arany és ezüst tárgyakat, vagy legmagasabb árárt beváltak vagy becserélek.

Magyar Biztosítási Évkönyv IV. évfolyama megjelent. Négy évi fennállásunk után, azt hisszük, nem kell e kiválóan hasznos és majdnem mindennap szükséges szakmunkát külön is ajánlani, mert ez amily gyakorta szükséges az üzletszerzés terén is, ép oly nélkülözhetetlen minden szakembernek, mert magában foglalja az összes magyar, osztrák és külföldi intézetek ismertetését, azok alapítása és fejlődése történetét, a mérleget és vagyonskimutatásokat, igazgatósági tagok, a vezetőség pontos címét, a tisztviselők, főgynökségek és képviselők hivatalos pontos névsorát.

Az Évkönyv II-ik részében közhasznú, tudományos és szakszerű fejtegetések vannak: „A balesetbiztosítás jogi fogalma“, írta Dr. Rósa Ferencz; — „Az állami biztosítás Svájcban“, írta Milhoffer Sándor; — „Biztosító társaságok ellenőrzése“ írta Havass Miksa; — „Magyar biztosítási törvénykezés főbb elvei“, írta Dr. Virág Gyula; — „Tengeri biztosításokról“, írta Dr. Mutschbacher Viktor; és „A kötvény feltételeiről“, írta Dr. Papp Dávid. A Biztosítási Évkönyvet ez évben is diszes angol vászonkötésben bocsátjuk ki, úgy, hogy méltó helyet foglaljon minden szakember asztalán. A kötet ára 2 forint, azonban régi előfizetőink és a szakfériak ezuttal is kedvezményes árában 1 forint 60 kr-ért rendelhetik meg a **Biztosítási és Közgazdasági Lapoknál** Budapesten, VII., Vörösmarty-utca 14. 1. 4.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza
a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdév, szőpé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsaszín s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (parafacsosál 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDE (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POWDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Szoda vizgyari berendezés Vele-
Eötvös u. 6 sz. eladó. réb Lajosnál.

Házmasternek ajánlkozik egy
idősebb pár Da-
rabos utca 32 szám.

Középkoru özvegyő gazdasszonyi
állást keres esetleg ta-
karitást. Czim a kiadóhivatalban.

4000 frt kölcsön kerestetik egy biz-
tos jó jövedelmű vállalathoz.
Gyors és pontos visszafizetés biztosítva, eset-
leg társul is beléphet. Ajánlatot „VÁLLA-
LA I” czimen a kiadóhivatal elfogad.

Kétt csinos butorozott szoba kiadó
Szent-Anna-utca 43.

Köhögésnél legjobb a Dr. Bur-
ger Borsy-főle **Pe-
metefü cukorka**
Kapható Borsy cukrázdában és Jóna és Jóna
urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Kiadó a Páterfia utcza 83 számu ház
és egész udvar május 1. től
Értekezhetni a 81 szám alatt lakó tulajonos
sal.

Eladó ház. A csapó utca 48. sz.
ház eladó. Értekez-
hetni: Nagy Ferencz Takaré- és Hitelinté-
zeti vezér gazgával.

Kiadó bolthelyiség.

A takaré- és hitelintézet csapó-utca 4. sz.
házában egy nagy bolthelyiség kiadó. Érte-
kezhetni a vezérigazgóval.

Kiadók nagy, és kisebb lakások május
előjéától, két szobás garzon
lakás azonnal Kossuth-utca 61 szám. Érte-
kezhetni a házfelügyelőnél.

Ügynökök felvétetnek egy szabadal-
mazott cikk terjesztésére
jutalokra. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba,
elő- és fürdő szobával több mel-
lék helyiség, jó vizü vízvezeték és gázbe-
vezetve azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

Olesó naponta frissen sült teper-
tő klg 40 kr. —
Kapható Retezár Kristóf hentesnél Csapó-
utca 68. sz.

Kitünő koszt kapható uri háznál.
Szent-Anna utca 27.

Báli
T O I L E T T E K
tisztítása

Bejárat az utczáról.

Debreczen, 1902. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Élő-virág üzlet.

Van szerezésén a n. é. közönséget
tudatni, hogy a főpiacon, (nagy tőzsdé
mellett) levő

virág-üzletünkben

állandóan friss vágásu

élő-virág

ál a virágkedvelő-közönség rendelkezésére.
Csokrok, koszorúk, mindenféle vi-
rág-munkák a legújabb divat szerint rend-
kívül jutányos árak mellett kaphatók.

Tisztelettel:

FÁRKAS és HARABULA

műkertészek

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás
biztosítottatik.

Valódi Moskvai Karaván teak,

Valódi Moskvai „Popoff”,

Valódi Jamaika-rum,

Valódi francia Pezsgők,

Valódi francia likörök,

Valódi francia Cognac,

Kitünő magyar Cognac,

Kitünő magyar Tokaji-Asszok,

Kitünő magyar peesenyé-borok,

Kitünő magyar asztali-borok,

Kitünő magyar Tea-sütemények,

Kitünő magyar Cukorka-specziálítások

KONTSEK GÉZA

ujjonnan berendezett üzletében,
KOSSUTH-UTCZA 7.

Köhögés ellen legjobb a kelle-
mes ízű Kai-
ser-főle **MELL-BONBON**, amiről 2740
hiteles bizonyítvány tanu-kodik. Biztos hatásu
köhögés hurut rekedtség s elnyálká-
sodás ellen. Felülmul bármely hasonló kö-
szítványt 1 csomag ára 20 és 40 fillér.

Főraktár DEBRECZENBEN.

Mihálovics J. gyógyszer-tárában.

Ritka alkalom!

Egy nagyobb raktárt
szörme,

fekete alkalmi és
teli férfi-ruhák-ból
volt alkalman olcsón

beszerezni; az

előhaladt idény
miatt a hó 27 diától

kezdve nagyon

leszállított árban

árusítom ezeket.

Kérném tehát felhasz-
nálni az a lehet a

bevásárláshoz.

A nagy tömegekben

való vételem teszi lehe-
tővé az olcsó árakat.

Teljes tisztelettel:

KATZ HERMANN

férfi és fiuruba üzlete
Piacz-u. 43.

Meghívás.

Az alföldi takarékpénztár Debreczenben részvénytársaság

XXIX-ik évi rendes közgyűlését

1902. évi február hó 16-án délelőtt 10 órakor saját üzleti helyiségében
tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Az igazgatóság jelentése és a zárszámadások az intézet irodájában 1902
évi február hó 1-től kezdve az érdekeltek által megtekinthetők.

A tanácskozás tagjai:

1. Az igazgatóság jelentése, a zárszámadásokkal és a nyereség felosztása
iránti javaslattal.

2. A felügyelő bizottság jelentése.

3. Két kilépő igazgatósági tag helyének választás utjáni betöltése.

4. Hat választmányi tag megválasztása.

5. Az ügyvivő igazgató nyugdíjának ügye.

kifogástalanul

Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító intézetében
eszközöltetik.

DEBRECZEN,
Széchenyi-utca 42. sz.